

Pest, aprilis 9-kén 1854.

A 'Vasárnapi Ujság' hetenként egyszer egy nagy negyedréti íven meg fog jelenni. Előfizetési díj helyben: márczius, aprilis, május és június hónapokra, azaz: négy hónapra 40 pkr. (Házhoz küldve 1 pft.) — Márcziustól fogva utolsó decemberig, azaz: tíz hónapra 1 ft. 40 kr. pp. (Házhoz küldve 2 ft. 24 kr. pp.)

Postán elküldve minden egyéb költség nélkül: márczius, aprilis, május és június hónapokra, azaz: négy hónapra 1 pft. — Márcziustól fogva utolsó decemberig, azaz: tíz hónapra 2 ft. 24 kr. pp. — Az előfizetési díj az alulírt kiadókhöz bérmentve utasítandók. — Landerer és Heckenast, kiadók (Égyetem-utca 4. szám alatt).

Gróf Teleki József.

Alig van hazánkban nemzetség, melly a hazai műveltség és tudományosság körül több érdemmel bírna, mint a Telekiek. Régi kitünő család ez. Történetíróink azt mondják róla, hogy a Szilágyi-ágon a nagy Hunyadi-házzal rokon, két század óta pedig ott látjuk ragyogni a polgári és katonai kitüntetés legmagasb lépcsőin. De azon tisztelet, mellyben e család országszerte részesül, nem annyira a büszke családfát illeti, mint azon áldozatkész buzgalmat, mellyet a nemzeti műveltség és hazai tudományosság körül már rég-ido óta kifejt.

Valóban szép látvány, midőn az utód, nem ősei, hanem saját érdemével kíván ragyogni, midőn a sors kedvezéseit arra használja, hogy minél méltóbban teljesíthesse emberi és hazafiúi kötelességét, midőn a születés és vagyon elsőségét az érdemével egyesíti, mitől annak soha sem is kellene elválnia.

Minden nemzedék mutat-hat föl Telekit, ki vagy mint író művelte nyelvünket, vagy mint a tudományosság bajnoka áldozott vagyont és munkásságot. Már Teleki Mihály I. Apafi erdélyi fejedelem tanácsosa, e sokkép magasztalt és gyalázott, de történetíróink által még eddig helyesen meg nem ítélt férfiú, évenként nagy összegeket áldozott a hazai tudományosság előmozdítására. Egyik fia Mihály (1709.) már mint író lépett föl, míg a másik Sándor (1704.) a leégett nagy-

enyedi főiskola ujonnan föl-építése és tanítók képezte-tése körül nagy buzgalmat fejtett ki. — Teleki Ádám (1773.) egy híres francia költő Corneille „Cid“ című színművét fordította magyarrá oly időben, midőn nyelvünk a fensőbb körök-ből kiszorult. Nem tehetjük, hogy a hozzá írt előszóból pár sort ne idézzünk, mert e szép szavak most sem föl-léslegesek: „Korholnom kell azokat — ugymond — kiknek hibás és közönséges szokása, hogy a magok nyelvét nem tudják, vagy ha tudják is, semmit jónak, szépségnek ne állítsanak, valami magyarul vagy magyarból készítettett, s így idegen és kölcsönzött tollakkal büszkélkedvén a magokéit elhullassák. Érez-zük az idegen nyelven írott könyveknek szépségét, de a magunkét olvasni ne restel-jük, tanuljunk és tudjunk más nyelveket, de a magun-két el ne felejtjük, sőt azon ügyekezünk, hogy a ma-gyar könyveknek becse le-gyen köztünk.“

Sámuel, Erdély kancellárja, (1790.) 800,000 forintnál többet költött tudományos czélokra, 40,000 darabból álló könyvtárt alapított, s azt a közönség használatára bocsátotta, Maros-Vásárhelyt egy nagy ház jövedelmét alapítványul hagyván, hogy a könyveket szaporítani s az őrt fizetni lehessen. József, (1738—1796.), ki jeles államférfiu, szónok, s nem tehetségtelen költő volt, iskolákat gazdagított, tu-

dományos jutalmakat tűzött ki, tanítókat segélt, írókat buzdított. Fia *László* 1806-ban egy könyvet írt a magyar nyelv előmozdításáról, s egyike volt az elsőnek, kik egy magyar tudós társaság felállítását indítványba hozták. Gazdag könyvtárt gyűjtött, mellyet később neje, a jótékonyaságáról híres *Mészáros Johanna* és fiai a magyar akademiának ajándékoztak.

Ime néhány gyér vonás e család érdemeiről. Méltán mondja Bajza a „Telekiek tudományos hatása“ című művében, hogy „a Teleki-ivadékok egy fényes kis tábort képeznek, hol csaknem minden bajnok mellén függ valamely díszjel, sokakén pedig egész csoportja az erénynyel szerzett érdemkereszteknek.“ *Gróf Teleki József*, a magyar akadémia elnöke, kinek arczképét hozza jelen számunk, ez utóbbiakhoz tartozik, ő egészen örökölte ősei tiszteletreméltó hajlamait, s mintegy egyesülve látszanak benne azon szép tulajdonok, mik a Teleki-családot jellemzik. Atyjának jelmondatát: „Isten, haza, tudomány“ alig mondhatja el valaki a jelen nemzedékben több önérettel, mint ő: mert fáradhatlan volt vallásfelekezete egyházi és iskolaügyi körül, mert fürtei a haza szolgálatában öszültek meg, mert egész ifjuságát és férfikora szabad óráit a tudományoknak szentelte, hosszú éveken át egy nagy történeti műven dolgozott, mellynek bevégezésében jelenleg betegsége sem akadályozza.

Szabadjon életéből néhány adatot följegyeznünk.

Gróf Teleki József, *László* fia, szül. Pesten 1790-ben octob. 24-én. Első tudományos kiképzését Kolozsvárt nyerte, 1806-ban a pesti egyetemre jött, s törvénytandulói pályája bevégezése után két évig Pestmegyénél volt törvényes gyakorlaton, mint aljegyző; 1810-ben a budai kir. helytartóságnál lépett szolgálatba, hol még ez évben fogalmazó lett. 1812-be külföldre utazott. A göttingi egyetemen töltött két év után bejárta Német-, Angol-, Franciaországot, Hollandot, Sweitzot, északi Olaszországot, s 1815-ben honába visszatérvén, ismét elfoglalta előbbi hivatalos állását. Most már gyorsan haladt előre a kitüntetési fokozatokon: 1818-ban helytartósági titoknok, 1824-ben kir. tábla bárója, 1827-ben csanádi, 1830-ban szabolcsi főispán, 1832-ben udv. kancellariái előadó tanácsos. Ezenkívül még 1827-ben a rendszeres munkálatok kidolgozására kiküldött országos bizottmány tagjává neveztetett ki, míg hitsorsosainak tisztelete 1818-ban a pesti reform. egyházmegye algonduokává, 1824-ben pedig a tiszamelléki egyházi kerület, és sárospataki főiskola főgonduokává választotta. 1840-ben a koronaéri magas méltóságot viselte, 1842-ben Erdély kormányzója lön egész 1848-ig.

De bármily fényes Teleki polgári pályája, nem kevésbé kitünő az is, mellyet mint író futott meg. Bár memyire tiszteljük is benne a közügyek szilárd férfiát, még inkább kell tisztelnünk őt, ha mint nemzeti műveltségünk bajnokát szemléljük. Már első ifjuságában lelkesítette őt a fejlődő magyar irodalom. Korán azon férfiak közé vegyült, kik, mint írók, jutalom nélkül, de fáradhatlan, homályban, de egymást lelkesítve, számtalan akadályok közt, de a jobb jövő reményében, miveltek nyelvünket, s vétették meg nemzeti műveltségünk alapját. Szép és fájdalmas e kora visszaemlékezni. Szép látni, milly nemes hévvel áldoz fel néhány férfi nyugalmat, vagyont, szebb kilátásokat a legméltóbb ügyért, mellyért akkoriban valaki lelkesülhetett. De fájdalom szálja meg szívünket látva azon részvétlenséget, mellyel őket a közönség fogadta; mert volt idő kedves hazámfiak, midőn azon ifjut, ki írói pályára lépett, mint elveszett embert siratták szülői, midőn egy *Kazinczy* munkái nem találtak kiadóra, midőn a főurak nem tudtak magyarul beszélni, a nép pedig nem volt képes szellemi fogékonyságra.

Az ifju Teleki pártfogója, barátja lön e férfiaknak. Számos cikket dolgozott a „Tudományos gyűjtemény“ című folyóiratba, sőt *Fejér György* lelépése után élénk részt vett annak szerkesztésében is. Már 1816. és 1817-ben két röpiratot írt, mellyek a *Marczibányi*-jutalmat ítélő bírák által megkoszorúztattak. Az egyik címe: „A magyar nyelvnek tökéletesítése új szavak és szólásmódok által;“ a másiké: „Egy tökéletes magyar szótár elrendeltetése, készítése módja.“ Mindkét mű edes nemzeti nyelvünket illeti, s azon korszakra esik, midőn a régi és megújított nyelv küzdöttek egymásról.

A mostani nemzedék alig képzele, mi volt nyelvünk ezelőtt

hatvan évvel, s mennyi munkába, küzdésbe, került, míg mostani kiképzettségét nyerte. A régibb időkben szép virágzásnak indult magyar irodalom a mult században hanyatlani kezdett, s a helyett, hogy nyelvünk művelődött volna, mindinkább korcsult. Sok régi jó szó, kifejezés kezdett kiveszni, sok új dolgot, eszmét nem tudtak magyarul megnevezni, s valami diák, francia, német szavakból összealkotott zagyvalék nyelv állott elő. Ekkor lépett föl *Kazinczy*, ki a régi jó szavakat fölelevenítette, új szavakat csinált a régiek hasonlatosságára, s a csinos és szép hangzatu írásmódra nagy gondot fordított. Ő volt a nyelvújítás nagy vezére, kit aztán az íróknak egész tábora kezdett követni. De a nyelvújításnak sok ellensége támadt, mint minden újításnak a világon. Sokáig küzdött a két tábor, míg végre a nyelvújítók diadalmaskodtak, s ma már mindenki szelvében használ új szavakat. A nyelvújítók diadalától lehet számítani nyelvünk gazdagulását, csinosodását s irodalmunk emelkedését.

Teleki is elősegíté e diadalt, mert míg egyik írta eldöntő szavazat volt a nyelvújítási kérdésekben, addig a másikban egy nagy magyar szótár készítését indítványozta, mit a magyar akadémia később el is fogadott. De nemcsak mint író volt ő bajnoka irodalmunk újjászületésének. Egyike vala azon derék férfiaknak is, kik a magyar akadémia fölállítását sürgették, hogy lenne egy intézet, melly nyelvünk művelésére gondot fordítson, s a tudományosság előhaladásán munkáljon. Midőn 1828-ban a magyar akadémia fölállítása elhatározott, legfőbb részt vett az azt előkészítő munkálatokban, s a nádor ő Főnsége és pártfogó által azon választmány elnökévé neveztetett ki, melly a terv kidolgozásával volt megbízva. Az akadémia megalakultával elébb az igazgató-tanács tagjává, később az akadémia elnökévé választott, mit egész a mai napig a legmunkásabban tölt be. Ő az akademiát nemcsak szellemi munkássággal, de anyagi áldozatokkal is gyarapította. Az alapítók közt ott áll az ő neve is, s azon 30,000 kötetet felülmuló szép könyvtár, kézirat- és régi pénzgyűjtemény, melly akademiánk egyik fődíszét teszi, az ő és testvérei ajándéka.

Teleki terhes hivatalos foglalatosságai közt sem hagyott fél az irodalommal. Ifjabbkori munkái után, hova az említettek kivül, még számos apró történeti czikkei sorozandók, férfikora legszebb éveit egy nagy történeti munka megírására szentelte, mellytől nem kimélt sem áldozatot, sem fáradalmat. Ez a „Hunyadiak kora“ című munka, mellyből már öt kötet áll a közönség előtt. E fényes időszak különös vonzerővel bírt reá, és méltán. A Hunyadiak kora nemcsak azért nevezetes, mert ekkor állott Magyarország hatalma tetőpontján, hanem mert ekkor tett legnagyobb szolgálatot az emberiségnek, megvédvén a török hatalom ellen a keresztényen vallást, műveltséget, s így egész Európát. Teleki egész lélekkel szánta el magát a korszak kidolgozására. Rendkívüli fáradság- és költséggel mindent összegyűjtött, mi e korszakra vonatkozik, s 1825. óta nem esüggendő buzgalommal dolgozott e több kötetnyi munkán. S minő szép tett kisérétében lépett munkájával közönség elé. Nem tudjuk, mellyiket besüljük inkább benne: a kitünő történetírót-e, vagy az áldozó hazafit? Munkájából ezer példányt ajándékozott a magyar akademiának, hogy az abból bejövő pénzt tőkésítvén, egy hatodát az akadémia alaptökéjéhez esatolják, a többi öt hatod felét pedig a könyvtár növelésére fordítsák, míg másik felével a történet-tudományi osztály rendelkezék, s belátása szerint elősegítse vele a honi történettudomány emelését.

És most e nagyérdemű férfi egy fényes és szép pálya végén, munkás élete estvelén ott áll megtört kedélyvel, beteg. Azonban mindez nem akadályozza munkásságát. A közelebbi években mindig föláldozta kényelmét, falusi magányát, hogy az akadémia ülésein elnökölhessen. Lett legyen bár rut vagy szép idő, tavasz vagy tél, híven bejött faluról. Ott lehetett látni kocsiját az akadémia szállása előtt, s őt magát az elnöki székben. Betegsége kínain is erőt vett, s folytonosan dolgozott. Tisztelői, kik meglátogatják, most is mindig ott találjuk asztala mellett, munkája bevégezésével foglalatoskodva. Ő most hajlott korában is a lelkesek lelkesbike — örökké fiatal, mint minden erényes s kitünő férfi.

Lebegjen körülé áldásunk és tiszteletünk!

Márton kaszás.

Márton kaszás, ifju házas,
Van gyönyörű felesége,
Karcu mint a liliomszál,
Szeme pedig mintha égne.
De rosz lélek szorult bele,
Mindenféle ezt beszélék;
Rosz a világ, rosz a nyelve,
Mondja Márton, s nem hisz nekik.

Csak kaszálgat künn a réten,
Hever a sok szép fű rendbe —
Ott ebédel, ottan alszik,
Csupán szombaton megyen be.
Szombat este felesége
Már a falu végén várja —
Szép is, hü is — mondja Márton,
Ezért irigykednek rája.

Márton gazda kaszál egyszer...
S im szétpattan jó kaszája;
Körültekint — én istenem! —
Hát egy halálsontba vágta.
Haza megyek — szól magában —
Ugy is épen péntek vagyok,
Holnap szombat — nem olly nagy baj,
Ha a dolgot nem folytatom.

Falu végén felesége
Nem vár most rá... no de semmi! —
Tovább megyen a jó kaszás...
— Hisz hogy jövök, nem is sejtí.
Az alkonyban már előtte
Fehéredik kicsiny háza —
Kezét a kilincsré teszi,
De az ajtó be van zárva.

Tán nincs itthon — mondja Márton —
S fogja, benéz az ablakon,
Hanem hamar visszafordul,
És elpirul, s reszket nagyon.
Főlemeli tört kaszáját,
Hanem megint leereszti —
Magsimitja homlokát, és
Elkezd iszonyún nevetni.

És fehéren minő a fal,
Tört kaszával tova tántorg...
Az aratók haza jöve
Csak bámulják a jó Mártont,
So se látták illy jó kedvben —
— Bizonyára fölhörpentett...
Ni hogy nevet, ni hogy kaczag —
S aztán ők is jót nevetnek.

Nevetnének két napig is,
Hanem szörnyű hír jön másnap:
Hogy mi történt az éjszaka
Közepette a nagy sásnak.
Hogy mi járt az ingoványban,
Lélek... vagy a halál épen —
Olly fehér volt, minő a fal,
És kasza volt a kezében.

Vágta a sást kegyetlenül,
És nevetett közbe, közbe,
Szörnyen csillogott kaszája,
A hold épen úgy süttött le.
S hajnalok a kakas szóra
Bésüppedt az ingoványba...
És hát Márton? — Isten tudja!
Mártont többé ki sem látta.

Tóth Kálmán.

A hosszú álom.

Elbeszélés.

Sokszor mondja azt az ember, ha valami nemszeretem napok következnek reá: „bárcsak megtehetném, hogy most lefekügyem, s csak fél esztendő múlva ébredjek fel újra.“ Jól esnek keresztül alunni a terhes idöket, háborut, éhséget, döghalált, s csak akkor ébredni fel, a mikor ismét boldog világ van, s az ember térdig járhat a bablevesben.

Az ezernyolczszáz tizenegyedik esztendőben élt Nógrádvarmegyében egy fiatal paraszt ember, Herczeg András, kinek neve a vármegye levéltárában is megtalálható, mert olly rendkívüli dolgok történtek ő vele, minöket az Isten egy ezer esztendőben egyszer enged megessni ő irgalmából.

Ezen becsületes földmives már azelőtt is sokat dicsekedhetett Isten áldásával: vetései jobbak voltak, marhái egészségesebbek, mint másoké, de megérdemelte, mert szorgalmatos volt, és maga nézett minden dolog után; és a mi mindennél nagyobb áldás, felesége nem csak legszebb, de legjobb, legtakarékosabb, leghüségesebb volt a faluban, és Herczeg András azt is megérdemelte, mert viszont ő is ollyan férj volt, a millyennek hét vármegyében nem lehetett találni párját, mindig józan, mindig jókedvű, még ha mások megharagították is, felesége iránt nyájas maradt, nem úgy, mint egy némelly bolond ember, a ki a házon kívül kapott boszuságért feleségén tölti haragját. Ugy is éltek e jámbor emberek, mint az angyalok az égben, s nem hiányzott semmi boldog házasságukból, mint csupán csak — — találják ki, hogy mi hiányzott? könnyű pedig azt kitalálni: egy kis sivó rivó portéka kellett volna a házhoz, akár fiu, akár leány, a ki az öregek szívét felderítse.

Mikor pedig azt mondom: „öregék,“ ezalatt nem azt értem, hogy ők már öregek voltak, hanem csak így szokták egymást nevezni szerető házastársak, bármilyen fiatalok is: „édes öregem:“ tudnivaló, hogy nekik egymással kell megöregedniök, és a szeretettől csak az ásókapá választja el őket.

Végre ez az óhajtasuk is teljesült a boldog házasoknak még András maga semmit sem tudott róla, a midőn az éltesebb komámasszonyok, nászasszonyok, és szomsz'asszonyok félrehívták, s titokban figyelmeztették rá, hogy ugyan bizony vigyázzon ám a Juliskára (ez volt felesége neve) ne engedje valami nehezemet emelni, vagy valami magas polcra levenni valamit, avagy döcögös szekéren jární, s száz egyéb illy veszedelmes dolgokat elkövetni, mert abból azután nagy baj lehetne.

De majd kibujt a bőréből örömeiben Herczeg András illyen beszédeket hallva, csak hogy üveg alá nem tette a feleségét, úgy örizte minden bajtól, füttyült, danolt örömeiben egész nap, csakugy égett a keze alatt a munka, s millyen boldog volt, hogy ragyogott az orcája, mikor estenden haza térve a szántásból a tüzhelynél sütő-főző menyecskeének azt mondhatta, hogy: „anyjuk te!“ s aztán odament és átölelgette az elpiruló asszonykát, s ha az tréfásan kezére legyintett, mondván: „menjen kend apjuk, illik is a legyeskedés illyen öreg emberekhez, mint mi,“ akkor meg már örömeiben a gazda nem csak danolt, de tánczolt is. Mert a mig fiatal az ember, szereti, ha öregnek nevezik.

Aprilis tizenharmadika volt már, s Herczeg András uram nem nyughatott, hogy ő bemegy a városba, mert neki okvetlenül bölcsőt kell vásárlani. Váltig mondták neki, hogy bizza azt másra, ne menjen maga: „no az volna a szép,“ felele ő. Nem ért ahoz senki más ugy, mint én.

Pedig szántás ideje volt; lónak, szekérnek nem lehetett elhagyni a munkát; de mind nem gátolta az Andrást, el fog menni gyalog, mondá; ugy is közelebb a város gyalog a hegyeken keresztül, mint kocsin az országuttra kerülve, az idö is szépen kinyílt, a mezök kizöldültek már, derült tavaszi napok jártak, csupa gyönyörűség most egy pár mérföldet gyalogolni az embernek, kivált ollyan embernek, a kinek a szive tele van örömmel.

András tehát bement a városba gyalog, kiválasztotta a legszebbet, a legtartósabbat amaz ingó-bingó butorok közül, ki is festette azt tarka tulipántokkal, s felvette a hátára, ugy ment haza felé. Dehogy volt nehéz, egy cseppet sem volt nehéz a bölcső, eltudná azt vinni a világ végeig, s meg sem érezné, hogy nyomja; hát még ha benne volna a bölcsőben az, a mire gondol! akkor még tán tovább is elvinné.

Illyen boldog gondolatok között ballagott haza felé, s alig vette észre, hogy a midőn már jól benn járt a hegyek között, millyen hideg szél kezd fujni egyszerre; az ujjas ködmen, melly elébb lekivánczolt róla, most ismét felkivánczolt rá; s a mint körülkezdett tekinteni, látta mint lépik el az eget a mindenün-nen tóduló sötét, fergeteges felhök, a szél zugott a fák között, s nemsokára elkezdtek egyes szállinkozó hópelyhek esni az arczára.

De már ebből nem jó idö lesz, gondolá magában András, s kettőt lépett egy helyett, és hogy hamarabb otthon lehessen, mint e zimankós idö előlkapja, félre csapott egy mellékutra, mellyen járt már egynehányszor ifju legény korában, mikor társaival özre vadászott, s nagy sietve ment előre, nem is aggódva egyében, mint hogy ha a hó esni talál, a bölcső mind összeázik.

Már jó kerülöt tett a hegyi uton, a midőn egy kis patakhoz ért, mellyen át kellett mennie. Igen bizony, de a kis patak most nagy folyam volt, a sok napi olvadástól megáradt, s egész szál fákat, miket a két partról kicsavart, ragadott alá magával.

András nem tudott átmenni. E közben a zivatar teljes haragos mivoltában utolérte, a szél bömbölt, s vágta a havat nagy sürrü pillékben az ember arcához, három lépésnyire nem lehet tőle látni; András aggodalmasan kezde a patak partján felfelé menni, azt remélve, hogy valahol még is csak átgázolhat; e közben mind jobban rá esteledett az idö, végre eltévedt a hó lepte vidéken, azt sem tudta, merre jár már, sehol emberi hajlékot nem látott, sem emberi hangot nem hallott, csak a hollók károgtak a feje felett, a kiknek tetszik az, hogy zivatar van.

Odahaza azalatt nagy aggodalommal várták. A fiatal menyecske százszor is kinézett az ajtón, ha nem jön-e a férje, minden kutyaugatásra kifutott, de csak nem jött András. Este is lett, éjszaka is lett, a férj még sem érkezett meg. A szegény asszony ezer aggodalom között volt, ha férjét e zivatar utban

találta kapni, a rossz ut, vadállatok, a hideg éjszaka! elveszhet, megfagyhat. Gondolni is irtózatos rá. Végre elővette bibliáját, s olvasni kezdte belőle, és a mint olvasá az Isten csodadolgait, mint őrizte meg, mint vezérlé ezernyi veszélyek között az ő hitveit, lassankint megnyugodott, s csendes érzéssel hajta álomra fejét, gondolva, hogy András is bizonyosan jó emberek biztos hajlokában nyugszik, s ha ma meg nem jön, majd megjön holnap.

Reggelre azonban akkora hó esett, hogy a házajtót nem lehetett kinyitni, a tegnap még olly szép zöld vidék, most fehér hóabrosszal volt bevonva. Jaj annak, a ki uton van.

Két napig szánnal sem lehetett menni egyik faluból a másikba, míg csapást nem törtettek, s a hegyek közti utak ugy be voltak hordva hóval, hogy arról a tájról madárnál egyéb nem jöhetett.

Juliska képzelni sem merte, hogy férje most haza jöhessen. Bizonyosan ott maradt a városban, míg ez ítélet idő elmúlik, s majd csak akkor jön haza, ha a hó elolvadt. Ezzel nyugtatá meg magát.

Azonban a hó is elolvadt, s András még sem érkezett meg. Juliska aggodalmasan ment be maga a városba, a hol testvérei laktak, s azoktól megtudá, hogy András elindult azon reggelen, mellyre a zivatar következt, egy szénégető pedig bizonyítá, hogy látta is őt az uton, a mint egy tarka bölcsőt vitt a hátán, még tüzet kért tőle a pipájába.

A nő erre kétségbeesetten kereste össze a környék valamennyi kunyhóit, szénégetőit, hámorait, kérdezve, tudakozódva fűtől fától férje után; de arról nem tudott senki. Eltűnt, elveszett végképen.

Az atyafiak, az ismerősök vigasztalták a nőt, hogy majd csak előkerül András, tán ide vagy amoda mehetett, tán más ember helyett elfogták, pedig magában mindenki azt hitte, hogy ama főrmeteg ejszakán megették a farkasok, vagy megfagyott, vagy valami hegyszakadékba lebukott s ott veszett.

Juliska nem szűnt meg őt várni. Azonban elmúlt egy hét, két hét, — egy hónap, két hónap; András még sem érkezett. Saját testvérei is letettek már a kereséséről, de Juliska még mindig remélt. Hiszen ha megették volna őt a farkasok, a bölcsőt csak nem ették meg: arról rá kellene találni, de annak sem volt semmi nyoma.

Azonban a tavasz is elmúlt, a nyár meleg napjai is eljöttek, Juliska ez alatt meg is jött a *hosszu utról*; egy szép kis fia lett, azt megkeresztelték Andrásnak.

Özvegynek tartá már minden ember, pedig még gyászt sem viselt. Lassankint jöttek vigasztalók a szép özvegyhez; akadt elég derék fiatal ember, a ki sajnálta, hogy a kis Andris árván maradt s örömetest lett volna atyja; de Juliska nem hallgatott rájuk; bár egy hónap a másik után mult el, ő csak azt mondta mindig: „meg kell még Andrásnak jönni, mert én még soha sem álmodtam vele, pedig ha meghalt volna, meglátogatna álomban.“

Szegény asszony! sohajtának ismerősei, még eszét vesztí bele.

De hát csakugyan hová lehetett András?

Ott hagytuk el, a hol eltévedt április 13-án. Össze vissza bódorgott azután az erdőben, remélve, hogy valami hajlékra talál, s a közben sokat sohajtott Istenhez, hogy szabadítsa meg e veszélytől, a midőn egyszerre egy barlangra bukkan, melly odvas fenőfák tövében szinte kinálkozni látszott eléje.

Illyen állapotban nincs mit válogatni sokáig. András körülnézte az odvat; szűk volt biz az és alacsony, de fekünni jól lehetett benne, s legalább az ember biztosítva volt a megfagyástól; elhelyezé tehát magát benne, a hogy lehetett, egy nagy követ hengerített a nyílásra, nehogy vagy egy portyázó farkasban hálótársa akadjon, a bölcsőt megfordítva feje alá tette, s azzal buzgó fohászszal Isten oltalmába ajánlva magát, csendesen elszunnyadt, hallá ugyan egyszer, mint rohan alá a bérczekről egy irtóztató hógörgeteg s csapódik barlangja nyílásához, de újra elkezdte imádkozni és újra elaludt csendesen, Isten nevével ajkain, s nevére gondolva szívében.

És Isten gondját viselte neki ott. — —

— — Késő reggel van már András! hallod, hogy szólnak a rigók, ideje volna már felkelni és folytatni az utat haza felé!

András egyet nyújtózott és barlangja szájáról elhárítá a követ; ugy tetszék neki, hogy ez a kő most nehezebb, mint tegnap volt, vagy az ő karjai gyöngébbek.

De mi Isten csodája ez? A tegnap esett hónap sem hire, sem helye, a fák mind tele vannak zöld lombbal, s az erdőben minden virág nyílik és a gombák előjöttek a haraszt közül.

„Én vagyok-e én, és tegnap volt-e tegnap?“ kérde András önmagától, és a mint ruhájára tapintott, akkor vevé észre, hogy a melly oldalon feküdt, azon a köntöse mind lerohadt róla.

Nagyon sokáig kellett neki ott aludni.

Kibotorkázott ezután az erdőből, de érzé, hogy minden tagjai gyöngék, alig birt menni.

Félóra mulva az erdő széléhez jutott; hát itt mit látott ismét? A tulajdon szántóföldje volt előtte; azon héten, mellyen lefeküdt, végezte a vetést, s most hogy fölébredt, már érett a kalász.

Augusztus huszonhatodika volt az nap.

Az aratók énekeltek mindenfelé a mezőn. Az ő szántóföldein már a kepeket rakták.

Egyik kereszt tövében ült egy fiatal menyecske, fehér kendővel a feje bekötve, szép gömbölyü keblén egy kis piros pozsgás gyermeket szoptatott.

András odakerült mögéje észrevétlenül s megszólítá: „anyjuk.“

Hogy ugrott fel egyszerre az asszony, hogy sikoltotta el magát, férjét megpillantva, hogy borult nyakába s hogy árasztotta el csókjaival? azt elképzelni könnyebb, mint elmondani.

Az aratók és az egész falu népe összeszaladt e csodára; senkisék hihetné azt el, ha számtalan szemtanúk bizonyosága nem erősíténé, hogy Herczeg András huszonnyolcz hétig aludt a beresznói barlangban étel és ital nélkül.

Nosza minden ember sietett őt legelőször is étellel kínálni, de kevés hasznát vehette annak András, mert gyomra ugy össze volt huzódva, s állkapczái alig birtak nagy fájdalom nélkül mozogni s rágni épen nem tudott, hogy levesnél egyebet nem birt magához venni, azt is csak keveset. E miatt mindig erőtlenebb lett, s csudálatos felébredése után harmad napra ismét elaludt, ugy hogy mindenki holtuak tartá. Juliska azonban nem engedé őt eltemettetni, s azt igen jól eselekvé, mert harmad nap egy kelevény fakadt föl András fülében, s a mint az kitisztult, az ember ujra feléledt, s néhány hét mulva egészségesebb lett, mint valaha volt, és még azután igen sok szükség volt arra az emlékezetes bölcsőre a háznál.

Ezen dolog pedig épen nem mese, hanem valósággal megtörtént eset, mellynek hitelesített folyamatát megtalálhatja Nógrádvármegye levéltárában, a ki nem restel oda fáradni.

Jókai Mór.

Irodalmi ismertetés.

Közhasznú baromorvosi könyv vagy népszerű utmutatás lovakat, szarvasmarhákat, juhokat, kecskéket, sertéseket, gulyákat felnevelni, ápolni, táplálni, betegségeket megismerni és orvosolni. Egy toldalékkal. **Rohlwes János Miklós** pályadíjnyertes munkájának tizennyolczadik javított kiadása után **Prély István**. Négy ábrával egy táblára metszve. Pest, 1854. Müller Gyula sajátja. Ára 1 ft 40 kr pp.

E jeles külföldi munka forditmánya irodalmunkban hézagot pótol, mert gazdasági könyveink közt talán épen e szakma van legkevésbé képviselve. Nagy mértékben igényli gazdáink figyelmét. Rohlwes János Miklós a legjelesb porosz baromorvosok aggasztánainak volt egyike, ki egész életét ritka ügyszere-ttel szentelte hivatalának. Széles tapasztalatai és folytonos gyakorlata gyümölcsét e munkájában tette le, mellyet a brandenburgi porosz tartomány gazdasági egyesülete ezelőtt évekkel pályadíjjal koszoruzott. Ez időtől fogva a jelen évig tizennyolcz kiadást ért már e munka, s mi több a német birodalomban, melly illyszerű munkáknak épen nincs szükében. E mellett Rohlwes, mint baromorvosi műtész (operator) is jeleskedett. A szarvasmarhánál gyakran előforduló veszélyes fővénykő általi

„vizeletrekedés“ bajban ő vala első, ki a kömetszési műtételt sikerrel kísérté meg, miről könyvében — a magyar fordítást értve — 120—124 lapokon — két nevezetesebb esetet leírva, körülményesen értekezik is.

Jelen munka sokkép különbözik az eddigi illynemű művektől. Olly nyavalyák, mellyek egymással rokonságban vannak, vagy hol egyik a másiktól fejlődik ki, vagy a mellyek különböznek ugyan egymástól, de többnyire egy bizonyos nemű baj egyes fokozatai- és átmeneteinek tekinthetők, millyenek a belső lobos jellemű nyavalyák, lázas természetű bajok, például a bénaságok több faja, a mellett, hogy egymás után fokozatosan és világosan előadvák, egyszersmind egy általános képet is nyerünk rólok. A bajok kórjeleit egyébiránt annyira értelmesen határozza meg a szerző, hogy a kevésbé avatott embert is majdnem kézzelfoghatólag a baj megismerésére vezet. Orvosi tanácsai jelesek. Ugyanazon egy baj ellen csak egyféle gyógyszert vagy eljárást ajánl. Nincs itt kapkodás sokféle receptek után, hacsak a baj változatossága nem kíván a gyógyításban is némi módosítást. Leírja szerző a gyógyszer készítése, beadása módját is, és a mi fő, hogy az milly adagban, rendben és időben történjék. Gyógyszerei minél egyszerűbbek, nem költségesek és sok részben házi szerekek nevezhetők.

Érintenünk kell még, hogy minden állatnem bajainak előadását megelőzi az e nemű állattenyésztést tárgyazó rövid vázlat. Sok hasznos utmutatásra találunk itt az állatok fölnevelését, ápolását, táplálását illetőleg. Minden állatot megellésétől kezdve élete minden szakain figyelemmel kíséri a szerző, és sok jó tanácsot intéz a gazdákhöz a rétek minősége, kezelése, takarmánynerés, és a marhák takarmányoztatása iránt. Igaz, hogy a magyar gazdának nem egy kedvencz gondolatát rontja le, de nincs abban nagy kár. Jó ha az előítéletektől szabadulunk. Csak kétszer meggyőződve mond le az ember előítéleteiről, s akkor sem örömet — de mégis lemond, ha hasznát látja.

A fordítás eléggé sikerült, s a fordító köszönetet érdemel, hogy a műszavakat népies kifejezésekkel igyekezett adni. Értelmet zavaró sajtóhiba alig fordul elő benne s kiállítása is csinos.

Az angolok a tengeren.

A politikai lapokból tudják olvasóink, hogy az öreg Napier Károly parancsnoksága alatt egy hatalmas angol hajóhad ment be a keleti tengerbe, az ekkoráig még jégtől övezett orosz flottát fölkeresni. Miután csak kevés magyar embernek van szerencséje a sik tengeren bámulhatni az újabb kor roppant hadi járműveit, nem marad egyéb hátra, mint nézni, mit irnak rólok mások. Halljuk tehát egy svéd tudósító szavait:

„Gothenburgba — így szól emberünk, a kinek különben nem ujság a tenger — márczius 17-én estve érkezett meg a hír, hogy jön az angol hajóhad. Mintegy 400 emberből álló társaság e hírre rögtön abban állapotott meg, hogy külön gőzöst fogadva, a nyílt tengerre száll, nemcsak hogy kíváncsiságát kielégítse, hanem hogy az angolokat egyuttal szívesen üdvözölje is. Ámbár az időjárás e helyütt márcziusban épen nem szokott kellemes lenni, mégis igen sok asszony is találkozott a gőzösn. A Wingasund nevű horgonyhelyen hét angol hajót találtunk, köztök a 91 ágyus „Princess royal“ nevű sorhajót. Ugy látszik, az angolok jól hasznát veszik az időnek, mert ámbár csak a mult este érkeztek meg, ekkor már is mintegy 33 ágyus naszád volt künn gyakorlaton. Mintán több izben körülusztuk a flottát, meghívást kaptunk, a sorhajót meglátogatni. Örömmel fogadtuk a szíves meghívást, s nem sokára az egész társaság a fedezeten volt, s a hajó minden zegezugába széledt. Alkalmunk volt, nemcsak a hajón uralkodó rendet bámulni, hanem, mivel épen ebéd ideje volt, a legénység étkezési módjával is megismerkedtünk. A brit királyi felség katonáinak valóban nem rossz dolguk van. Ott ültek ok a 48 fontos ágyuk közé sorba felállított keskeny asztaloknál, s kék és fehér ködedény tányérokról ették jól készített borsó levesüket disznóhussal, felséges sajtjokat, s buzalisztból készült finom, fehér kétszersültjüket. Minden asztal végén víz edény állott, mellyben egy katona, az evés végeztével, a tányérokat megmosta. A legények szabadon és könnyen mozognak,

lágos, érdekes s tömött előadásban. Mi nem kívánjuk lapunk íróitól, hogy megtagadják magokban a mivelte embert, kit a nép örömet és tisztelettel hallgat, sőt ellenkezőleg megkívánjuk hennök. Mi sem hisszük, hogy egészen eltaláltuk volna a hangot, de azt igen, hogy jó uton járunk, s mind inkább el fogjuk találni.

Egyébiránt, ha a szerkesztő ur valamely jobb terv, irány vagy előadási módor birtokában van, legyen szives azt közölni velünk. Látogasson meg bennünket vagy mi teendjük tiszteletünket. Ugyanakkorra kérjük azon történeti cikkét is, mit lapunk megindulásakor önként ígérni szíveskedett. Kíváncsiak vagyunk látni: miben helyezi ön a népies előadást, s minő irányt követ?

A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztősége.

Szerkesztői nyílt posta.

A hozzánk érkezett levelekre nem győzvéen külön hosszás feleletet adni, fogadják t. levelezőink e helyen koronkénti rövid válaszunkat:

1. *S. G. urnak Gy—són*: A népdalnak úgy van becse, ha valóban *épdal*, azaz: a nép szájából van ellesve. Különböen lesz belőle — privát mbernek privát czimbalmá, melly iránt csak nagyobb előzmények után iselthetők érdekel a közönség. gyorsan, a mint felmászta, tüntek el ismét. Midőn végre hazafelé indultunk, akkor már 24 hajó érkezett meg 1680 tűzokádóval.“

Eddig a svéd tudósító. Nem kérdezzük: hogy tetszik?

Egyveleg.

Aczel harangok. Mayer és Kühne, öntött aczel-gyár tulajdonosok Bochumban, Westfáliában, öntött aczel-harangokat hirdetnek, mellyeket 35 fontostól 70 mázsás nagyságuig olly tökélylyel készítenek gyárukban, hogy az előlegesen megrendelt hangot, vagy több harang közötti meghatározott harmoniát, ha nem találná tökéletesen gyártmányuk azt, minden kárpótlás nélkül visszautasíthatják a megrendelők. A hirdetményhez csatolt nyilatkozatai több egyházi előjáróknak, igen kedvezőleg nyilatkoznak ezen új fajta gyártmányról, s nagyon dicsérik tiszta, terjedelmes és ünnepélyes hangzatu öntött aczel-harangjaikat, mellyek semmikép sem állanak az eddigi bronz-harangok mögött, s $\frac{2}{3}$ -al kevesebbe kerülnek (300 fonton alól $7\frac{1}{2}$, ezen fölül 6 ezüst garas egy font ára). Hogy jelentékeny a találmány, leginkább kezeskedik arról a belügy-ministerium ajánló körlevele, mellyet ez ügyben az illető egyházi előjárókhoz bocsátott.

A berlini egyetemi könyvtárnak jelenleg 50,000 kötet könyve van. Mult év folytán 10,000 könyv volt csak kikölesönözve tudósok-és tanulóknak. Ez aztán olvasó közönség. — Nálunk talán egész országban sem olvasnak el 10,000 könyvet egy év folytán; pedig bizony jó szokás ez az olvasás, mert ha minden tízedik könyvben talál is az olvasó egy-két sort, mellyből okulhat, tetemesen gyarapodik a *közértelmiség*.

Egy német lap (L. III.) következők érdekes statistikai adatokat közöl legközelebbi számában:

Oroszországnak europai tartományában középszámmal esik egy □ mérföldre 648 lélek, míg Auszriában 3163, Poroszországban 2365, Franciaországban 3723, Angolhonban pedig 4983 ember lakik ugyanekkora földön.

Franciaországnak 10,096 □ mfd területén van 1600 városa, Nagy-Britanniának 5554 □ mfdön csak 980*, s a Német-Szövetség, melly e tekintetben minden egyéb államokat fölülmul, 11,800 □ mfd területén 2395 várost számlál; ellenben az Oroszbirodalom 95,710 □ mfdön (Lengyelország kihagyásával) csak 613 várost s 1252 kis városkát (Städtchen) és népes telepet mutathat fel, a roppant Sziberiának pedig épen csak 44 városa és vára, s 132 népes telepe (Ansiedelung) van. Az egész europai Oroszbirodalomban és Sziberiában összesen 291,377 földműves helység (bäuerliche Ansiedelungen), ebből 6950 Sziberiában van; azonban csak 33,685 falu és majorság (Weiler) és 321 idegen gyarmat van közöttök. A többi tehát nem lehet egyéb mint afféle muszka csárda, tanya, postacsozház stb.

Népsajátság.

A montenegrói hercegi udvarról egy német tudós következő érdekes jegyzeteket közöl. A fejedelem elfogadási tereme egyuttal gyűlés, törvényszék, fegyvertár és tekeasztal- (biliar-) terem. A herceg maga fekete nadrágban, lengyel kabátban és kiszakadt csizmákban jelent meg, fején a montenegrin sipka. A hozzáintézett német megszólításra azt felelte: nix tájts. Franciaül tudott valamit. A herceg mintegy 27 éves, alacson; barna szörtelen arca nem sok lelki tehetséget árul el.

Oláh népmese. Olvasóink emlékezni fognak azon véres csatára,

*De mekkorák ezek! Az első eminensbe magába beleférne egész Erdélyország népessége, mert egyre-másra ugyanannyi lakosa van Erdélynek mint Londonnak, körülbelől 2,000,000. Szerk.

találta kapni, a rossz ut, vadállatok, a hideg éjszaka! elveszhet, megfagyhat. Gondolni is irtózatos rá. Végre elővette bibliáját, s olvasni kezdte belőle, és a mint olvasá az Isten csodadolgait, mint őrizte meg, mint vezérlé ezernyi veszélyek között az ő hitveit, lassankint megnyugodott, s csendes érzéssel hajtá álmra fejét, gondolva, hogy András is bizonyosan jó emberek biztos hajlokában nyugszik, s ha ma meg nem jön, majd megjön holnap.

Reggelre azonban akkora hó esett, hogy a házajtót nem lehetett kinyitni, a tegnap még olly szép zöld vidék, most fehér hóabrosszal volt bevonva. Jaj annak, a ki uton van.

Két napig szánnal sem lehetett menni egyik faluból a másikba, míg csapást nem törtettek, s a hegyek közti utak ugy be voltak hordva hóval, hogy arról a tájról madárnál egyéb nem jöhetett.

Juliska képzelni sem merte, hogy férje most haza jöhessen. Bizonyosan ott maradt a városban, míg ez ítélet idő elmúlik, s

Irodalmi roccó.

Hevesmegye egyik alispánja, az elmességéről híres J..., midőn hivatalát leköszöné, s ősi szokások szerint bucsuznék, többi közt így szólott az összesereglett karokhoz és rendekhez:

„Imé vissza adom a tekintetes nemes vármegyének a maga 100 esztendő gólyáját.“

Hevesmegye czimerét gólya ábrázolja, s az illető gólyás pecsétnyomót a J... bucsuzónoklata előtt ép száz évvel nyere meg.

Bernát Gáspár.

Tárogató.

— Olvasóink tudják, hogy a **budai várhegyet**, a mint azt nagy Széchenyink hajdan ajánlotta, mult őszszel szerencsésen átfúrták, s a fővárosi közönség kényelmére számított *alagut* azóta gyorsan halad elkészülése felé. Most azt is megírhatjuk, hogy az alagut a közönség használatának is át van engedve. Hanem még eddig csak ugy vagyunk vele, mint a „Vasárnapi Ujság“-gal. Egész héten dolgoznak benne a bányászok, s ha jön a szombat este, félreteszik a szerszámot, eltakarítanak láb alól minden akadályt, haza mennek, s vasárnap virradóra a nagy közönségnek nyitva áll egész napra. Olesó pénzért keresztül mehet rajta, s gyönyörködhetik benne, a kinek tetszik. A main kívül eddig három vasárnap volt az alagut a közönségnek átadva. Első ízben 2,015, másod ízben 2,406, harmad ízben 3,086 személy ment keresztül, mi összesen 250 ft. 52 krt jövedelmezett. Pedig mindhárom ízben kellemetlen volt az időjárás.

— Nálunk most a bádógosoknak van szüretjük. Rögtöni rendelet következtében minden háztulajdonos tartozik házfedelét rézcsetornával ellátni, s jelenleg minden utcán nagy sietve készülnek ez esőfogók. Legalább ezentul télen nem leszünk kénytelenek a legszebben ragyogó nap mellett is esernyővel járni.

— Londonban most a keleti hajóhad és a világháboru után a mi legtöbb embert foglalatokodtat, az a bajusz. Eddigelé semmiféle angol sem viselt bajuszt, s még az idegent is kicsúfolták, ha bajusszal jelent meg közöttük; most pedig nyakra före növeszti minden ember szakállát, bajusztát. Azt mondják, ez jó a hideg ellen. Epen nyárra. A borbélyok kétségbe vannak esve; a hírlapok egész vitákat folytatnak a bajuszok mellett és ellen, s miként előre látható, a bajuszok tökéletes diadalt fognak aratni a borotvák kényurasága felett.

— **Vasutaink** szaporodnak! A pest-szegedi vonal egy hónap óta van átadva a közönség használatának, s most már ennek folytatását vették munkába. Mult márczius 20-án történtek az első kapavágások Szőregnél és Nagy-Kikindánál a *szeged-temesvári* vonal létesítésére. A vonal vállalkozója Colombo Caesar ur, ki arra kötelezte magát, hogy a szőreg-temesvári részt még folyó évi novemberig adja át a közönségnek, az egész nagyszerű munkát pedig két év alatt végzi be. — Majd csak rá kerül azután a hajdani Tiszán inneni kerületre, a Sajó és Hernád völgyeire is, mellyek annyira epednek e szerencse után, s a gőz hatalmának eddig még csekély hatását voltak kénytelenek tapasztalni. — A pécs-mohácsi pályán a munkálatok annyira haladtak, hogy már a talpvasakat rakják.

— A boldogult **parmai herezeg**, kinek gyilkosát mai napig sem sikerült fölfedezni, magyar embertől, *Deáky Zsigmond* czimzetes püspöktől nyerte nevelését, a magyar nyelvet tökéletesen érté, s örömezt beszéle. Már atyja, II. Károly Lajos is, ki még életben van, tanulta s kedvelte nyelvünket. A boldogult herezeg még csak 31 éves volt, fiatalabb korában sokáig Budán lakott, s 1849. óta ült a trónon.

— Egy bécsi napilap német fordításban hozza *Jókai Mór* „Az utolsó Czigányország“ című beszélyét, mellyet a „Vasárnapi Ujságból“ ismernek olvasóink. Halljuk, hogy *Gyulai Pálnak* ugyan itt közölt „A legelső magyar komikus“-át is fordítják.

— Enapokban jelent meg *Oláh Lászlónak* munkája a végrendekezési s örökségi ügyek tárgyában; mint halljuk szép számu előfizetői vannak, gy hogy néhány hét mulva már új kiadás is lesz szükséges. A tartalom kritikáját néhány napok mulva hozandjuk, — az örökösök rendjének tálláris átnézetét sokan igen dicsérik. — A mű ára 2 ft p.

† **Gyászhir.** Belvárosi plébánus Simunchich Ignác apát ur, mult 31-én a boldogabb életbe átszenderült, s april 2-kán roppant sokaság szeretében a belvárosi sirboltba eltemettetett. Porain minden emlékkönel őcsesebb marad ismerőinek áldása.

† **Gyászhir.** Folyó hó másodikán adattak át az örök nyugalomnak idősb Friebeisz István, a népirodalom terén dicséretesen ismert Friebeisz István atyjának hamvai 73 éves korában. Ki olly jó fiakat hagyott maga után, annak emléke nem maradhat áldás nélkül.

— **Nemzeti színház.** E héten ismét egy új opera került nemzeti szinpadunkra, derék zeneszerzőnk Kern Leotól. Benvenuto Cellini czim alatt, mellynek sikeréről jövő számunkban szölandunk. Jókainé e héten tért vissza szabadkai vendégszerepléseiből, hol a közönség kegyéből becses karperecczel és függőkkel tiszteltetett meg, s mult szerdán lépett fel először Mariannában.

— **Művészet.** E napokban nyitá meg Bolci ur, olasz művész váci utcában pompás szobrokból álló gyűjteményét a művészet kedvelők számára, hol a világ legelső műremekei kisebb mintaalakokban kaphatók alabástrom faragványban, aránylag kis árért. Ajánljuk e műgyűjteményt vagyonosabbjaink figyelmébe.

Vidéki hírek.

Baján Száviics Döme köztisztetü polgármester indítványára állandó magyar színház fog építtetni részvénytársulat utján.

A **szabadkai** állandó színház felépülvén, jövő őszre meg fog nyitattani, melly ünnepélyre pesti színházunk jelesbei közül Jókainé és Szentpétery hívatlak meg vendégszereplésekre.

R.-Komárom kezd épülni romjaiból. A délkeleti oldalon nagyszerű tisztü lakok építtetnek.

Békés-Gyulán Bonyhády Gyula m. elnök ő nsga elnöktele alatt a Körös szabályozására részvényes társaság alakult.

Eperjesen az evang. gymnasiumi tanulók az iskolai könyvtár javára Kisfaludy K. „Csalódások“ címü vigjátékát adták elő.

Somogyból egy igen gazdagnak tartott előkelő ur, Csapody Pál e napokban váratlanul eltűnt, 100 ezer forint adósságot hagyva maga után, melly fedezve nincs.

Legyen azután **vállalkozás és kereskedés!** — Szokásban van, hogy a cs. kir. sóházak rendezett üzletü kereskedőknek három hónapra nyitnak hitel. Nagy-Kanizsán, hazánk egyik élénk kereskedő városában megtörtént ez idén, hogy a három hónapi hitel-idő már letelt, s a kereskedőknek még sem volt kezükben a portéka, mellyet a mohácsi sóhivatalnál számukra annak idejében utnak indítottak. Olly gyönyörűek ott az utak! Érzik azt a bajt nemcsak a sóárusok, hanem különösen a gabona-szállítók is, eladók és természetők egyaránt, epedve várva mindnyájan a vasutat.

Székesfehérvárott márczius 26-kán Garay J. hátrahagyott özvegye és árvái segélyére hangverseny adatott. Ez ünnepélyt a köztisztetü Eltér-Uffer Eliza asszonyság rendezte; kinek is ernyedetlen buzgalmat a legszebb siker koronázta — a színház tömve volt; — s minden darabot általános tetszéssel fogadtak. A tisztü bevétel körülbelöl 350 p.tra megy. Az ünnepély alkalmára Körösy Lajos egy lelkes költeményt irt s szavalt el.

Egy kis szóváltás.

Nem olvasóinkkal akarunk szót váltani, hanem engedelmeökből, a „Budapesti Hírlap“ tisztelt szerkesztőjével. Ugyan már miért? kérddhetik olvasóink. Oka van a dolognak. Ugyanis azon tisztelt szerkesztő ur haragszik reánk és másokra. De hát miért haragszik? ő bizony csak azért, hogy — a mint nagy uriasan mondja — a magyar népnek annyi „növelője és informatora“ akadt, hogy a „Vasárnapi Ujság“ előállott, hogy Csengery és Kemény „Magyar Népkönyvet“ adnak ki, hogy Friebeisz „Magyar Népkönyvtárt“ szerkeszt, hogy Vas Gereben még folytatja a „Falusi Estéket“, hogy Lukácsy a „Magyar nők Házikönyvtárát“ indította meg: szóval azért haragszik, hogy a népies irodalomban egyszerre nagy mozgalom támadt. Mi pedig meg akarjuk szépen kérni, hogy ne haragudják, vagy ha mégis haragszik — Isten neki — haragudják — ok nélkül.

Szállunk tehát az urra, tisztelt szerkesztő ur!

Higgye meg, még nincs oka haragnadni. Mert ugyan mi kár van abban, ha egy téren sokan próbálkoznak, ha verseny kél, a közönség sok közöl választhat, s végre győz a mi legjobb? Örülmi kell ezen, mert lássa tisztelt szerkesztő ur, az mindig jó jel, ha az irodalomnak valamely eddig miveletlenül hagyott ágát sokan kezdik miveelni. Egyik is próbál, a másik is, egyik itt, másik ott keresi a dolog nyitját, ez is igyekszik, az is, emez okul amaz tévedésein, amaz megjávu emez sikerén. A sok kísérlet

következménye aztán az lesz, hogy valamelyik sikerül. Egyszerre csak azt vesszük észre, hogy irodalmunknak e parlag ága felvirágozott. Ez a világ sora, s ezt igen jól tudhatná a szerkesztő ur, ki jeles történetíró, s mindennap figyelemmel kíséri a világ eseményeit. Csak egy példát mondunk. Ezelőtt harmincz évvel hírlapirodalmunk sem volt valami derék, most már, hála Istennek, diésekedhetünk is vele. Ezelőtt harmincz évvel bizony a szerkesztő ur sem adhatott volna ki jobb lapot a „Hazai és külföldi Tudósításoknál“, most már hatszorta jobbat ad, s olly szép vezércikket ír, minőt Kulcsár nem irhatott volna, ha mindjárt fejére áll is. Legyünk türelmesek s tanuljunk a multból.

A szerkesztő ur azért is haragszik, hogy miért nem egyesülnek a népies vállalatok szerkesztői és írói egyetlenegy vállalatra, mert csak egyesült erővel adhatnának ki valami jót. Egyelőre úgy látszik, mintha ez jó tanács volna, pedig nem az. A történeten, melyet a szerkesztő ur igen jól tud, az élet, melyben elég alkalma lehetett tapasztalatokat tenni, bizonyos körülmények mellett mindig megczáfolják ez igaznak hitt állítást. Minden embernek megvan a maga saját iránya és terve, nemcsak az irodalmi, hanem a másféle vállalatoknál is. Természetesen kiki csak azokkal egyesülhet céljára, kik vele rokon gondolkodásuak, ha másképp tesz, soha sem fogja elérni célját, és sem így, sem amugy nem tehet hasznót. Népies vállalataink szerkesztői közül is mindegyiknek megvan a maga külön terve és iránya. Különböző utakon akarnak egy célra törekedni, s mindegyik a magáét tartja legjobbnak. Hadd menjenek az egyértelműek együtt, keresse egyik itt, másik ott az igaz utat, mert csak így találhatják meg. Higyje meg tisztelt szerkesztő ur, hogy tanácsa bármily jó szándékból származott, nem nagy értékű. Ha nem hiszi, bátrak leszünk egy kérdést intézni a tisztelt szerkesztő urhoz: ugyan miért nem egyesíti lapját a „Pesti Naplóval“? A két jó lapból, egyesítve, bizonyosan még jobb lenne. Nemde mosolyogni fog s megköszönni a jó tanácsot.

Ne haragudjék bāt szerkesztő ur még most, hogy annyi népies vállalat állott elő, hanem haragudjék akkor, ha e vállalatok nem fognak megfelelni hivatásuknak s haszontalanok lesznek. Azonban erről még most nem lehet ítélni. A Csengery és Kemény „Magyar Népkönyvből“, még egyetlen füzet sem jelent meg, a Friebeiszéből sem, s mi is még csak a hatodik számnál vagyunk. Az említett esetben nemcsak joga lesz, de kötelessége is kiönteni haragját alapos kritikákban, s erre kérjük is. Kritizálja meg a népies vállalatokat keményen, igazságosan, jó szándékból. Hanem nem úgy, mint most kritizálta a mi eddig megjelent számainkat, mert ez — engedelemmel legyen mondva — nem ér egy fakóvát.

Ugyanis a szerkesztő ur mult vasárnapi számában ezt mondja rólunk: „A Vasárnapi Ujság“ eddigi négy számából, s egy kissé tarkán összeállított tartalmából ítélve, semmi határozott tervet és irányt nem mutat s gyöngé fametszései mellett nem igen van a nép számára írva, mit valóban annál inkább lehet sajnálni, mert a vállalat, mint halljuk, már is szép pártfogásnak örvend.“

A szerkesztő ur előző is tarkasággal vádol bennünket, de mi ezt hajlandók vagyunk érdemnek tartani, mert tarkaság, egyszerűen szólva, annyit tesz, mint változatosság, s ez egy lapnak mindig főkelléke. Ide fogunk törekedni ezután is. Mi fametszeteinket illeti, az igaz, hogy azok nem aczélmeteszettek, s egyik kevésbé sikerül, mint a másik, hanem körülményeink közt, s lapunk csekély díja mellett, nem is kívánhatja a szerkesztő ur tőlünk a világ legtökéletesebb fametszését — Pesten: valamint mi sem kívánunk a szerkesztő urtól tömöttebb, szebb papíron nyomott s ilesőbb „Budapesti Hírlapot.“

Nagyobb vád a harmadik, hogy nincs határozott tervünk és irányunk. Ennek bátrak vagyunk határozottan ellene mondani. Mi programunkban megmondottuk, hogy a népirodalom nem egy bizonyos szakának leszünk közönsége, minő például gazdaszat, műipar, történeten, költészet, hanem általános közönségünk szükségéig mérve, minden szakból közlendünk cikkeket: tehát encyclopaediai néplap leszünk, melynek kötelessége érdeket gerjeszteni a tudományok iránt, eszméket ébreszteni, mivelni az izlést, mulattatni s figyelemmel kíséni a körébe tartozó napi eseményeket, s e tervünkhöz, úgy hisszük, hívek maradtunk — legalább eddigi számaink bizonyosságot tesznek mellettünk, s ezután még inkább fognak. Irányunkat illetőleg „Vezéreszméinkben“ bevallottuk, hogy nem fogunk hűzelegni a nemzeti előítéleteknek, az idegen nemzetiségeket testvéreinknek nézzük, s ápolni fogjuk a magyar nép nemesei érzelmeit, tiszteletre méltó hajlamait, szellemibb vágyait. Mutassa meg a szerkesztő ur: miben sértettük meg az erkölcsiséget, az izlést, a tudomány és józan ész tekintélyét! Alljon elő kívánságaival, minő tervet és irányt kíván tőlünk. Hadd halljunk a pusztá szó mellett tényt, okot, tanácsot.

Azt is mondja a szerkesztő ur, hogy nem igen irunk a nép számára. Nem tudjuk mit ért szerkesztő ur a „nép“ alatt. Mi nem irunk azon néposztálynak, mely nem tud olvasni, annak sem, mely valami csekély előismerettel nem bír, s nincs fogékonysága az irodalom iránt. Mi azon osztálynak irunk, mely nem nyers tömeg, megvannak szellemibb vágyai, de nem olly vagyonos, hogy az irodalomra valóban költessen, sem annyira tudományosan készült, hogy a szaklapokat s könyveket élvezhesse, s ideje sincs reá sokat olvasni. Hogy ez osztály hazánkban számos, mutatják előfizetőink. Mi azt hisszük, hogy illy közönség nem szorult holmi mesterkeltt együgyű előadásra, sem iskolás hangra. Mi a népiest iratainkban sem a póriasság, sem az affectatióban nem keressük, hanem az egyszerű, vi-

lágos, érdekes s tömött előadásban. Mi nem kívánjuk lapunk íróitól, hogy megtagadják magokban a mivelte embert, kit a nép örömet és tisztelettel hallgat, sőt ellenkezőleg megkívánjuk bennök. Mi sem hisszük, hogy egészen eltaláltuk volna a hangot, de azt igen, hogy jó uton járunk, s mind inkább el fogjuk találni.

Egyébiránt, ha a szerkesztő ur valamely jobb terv, irány vagy előadási módor birtokában van, legyen szives azt közölni velünk. Látogasson meg bennünket vagy mi teendjük tiszteletünket. Ugyanakkorra kérjük azon történeti cikkét is, mit lapunk megindulásakor önként ígérni sziveskedett. Kíváncsiak vagyunk látni: miben helyezte ön a népies előadást, s minő irányt követ?

A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztősége.

Szerkesztői nyílt posta.

A hozzánk érkezett levelekre nem gyözzvén külön hosszas feleleteket adni, fogadják t. levelezőink e helyen koronkénti rövid válaszukat:

1. S. G. urnak Gy—sön: A népdalnak úgy van becsé, ha valóban népdal, azaz: a nép szájából van ellesve. Különböznék belőle — privát embernek privát czimbalmá, mely iránt csak nagyobb előzmények után viseltethetik érdekel a közönség.

2. K. J. u. A—falván: Mind régibb, mind újabb küldeményében sok volna a használható. Várjon ön velünk együtt, s ne hagyjon fel addig is szép buzgalomával.

3. Z. L. u. N. Sz. M—on: Örvendünk a találkozásnak. Mihelyt lehet, körülményesebben.

4. F. D. u. M—én: Az ajánlott életírást szivesen vesszük. A kérdéses munka e nyár folytán teljesen be lesz végezve. Többiről más uton.

5. B. J. u. Pozsonyban: Örvendeztessen meg ön egy próba-példánnyal.

6. K. J. u. M—on: Lehetne abból egyéb is mint „fidibusz.“ Meglátjuk.

7. H. L. u. F. Á—on: Ön is itt van, ön is megjött, s ez uttal így kezdi:

„Tisztelt szerkesztő ur. Bátorodom önnek

„Egy pár hitvány sorsral, mint más szerkesztőnek,

„Alkalmatlankodni. Ne vegye rossz néven,

„Hogy nagy munkájától egy kissé elkérem.“

Felelet: Nem veszem rossz néven, de ne kérjen, kérem.

8. D. urnak J—án és m. berényi t. olcasóinknak: Meg vannak téve a lépések, hogy önök ohajtása teljesüljön. Csak egy kis türelmet kérünk.

Heti naptár.

Hónapi és hetinapt.	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Nap kelet	Nap nyug.	Hold-negyedek
9 Vasárnap	A 6 Demeter	A 6 Virágvas.	28 C 8 5 bójub.	5 25	6 40	
10 Hétfő	Ezech. prof.	Ezechiel	29 Márk p.	5 23	6 42	
11 Kedd	Arszlán pápa	Arszlán	30 Klim Ján.	5 21	6 43	Holdtölte
12 Szerda	Gyula	Gyula	31 Hyppatius	5 19	6 46	13-án reggeli
13 Csütörtök	Nagy csüt. †	Ida	1 Aprilis	5 17	6 46	6óra 12 p. kor.
14 Péntek	Nagy pént. †	Nagy péntek	2 Titus	5 15	6 47	
15 Szombat	N. szombat †	Anasztasia	3 Nicetas	5 13	6 49	

Bécsi börze márczius és aprilis	Tavirati közlés						
	31.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Státuskötelezvény 5 %	82 ³ / ₈	84 ³ / ₄	—	84 ³ / ₈	83 ¹ / ₂	85 ¹ / ₄	86 ¹ / ₈
dto. 4 1/2	—	—	—	—	—	—	—
1834-ki sorsjegyek 100 flos	—	—	—	—	203	—	—
1839-ki „ 100 flos	113 ³ / ₄	116 ¹ / ₂	—	115 ³ / ₄	114 ³ / ₄	116 ³ / ₄	118
Bankrészevény darabja . . .	1090	1070	—	1135	1108	1156	1175
Éjszaki vaspálya oszt. . . .	2150	2170	—	2170	2150	2195	2210
Dunagőzhajózási részvény	547	580	—	565	560	574	589
Augsburg	139	137	—	139 ¹ / ₂	142	138	137 ¹ / ₂
Hamburg 100 Bcotallérért	104	102 ¹ / ₂	—	105	105	102 ¹ / ₂	102 ³ / ₄
London 1 font sterlingért.	13.42	13.33	—	13.48	13.54	13.34	13.30
Páris 300 frankért	164	161 ¹ / ₂	—	165 ¹ / ₂	168 ¹ / ₂	163 ⁷ / ₈	162 ¹ / ₂
Cs. kir. arany	84	—	—	—	—	—	—
Ezüst	38	36	—	38	41	37	36
Dunavízallas aprilis	4. 6' 8" 0''' 0 fól.	5. 6' 8" 0''' 0 fól.	6. 7' 5" 0''' 0 fól.				

Jelenlegi gabona-ár.

April 3-kától 5-kéig.

P o z s o n y i m é r ő k.

(Váltó-pénzben.)

PEST.

Buza	Kétszeres	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza
22—26ft 36 kr 20 ¹ / ₄ —21 ³ / ₄ ft	20 ¹ / ₄ —21 ³ / ₄ ft	14 ¹ / ₄ —19 ⁶ / ₁₀ ft	9—9ft 15kr 18 ³ / ₁₀ —13 ³ / ₄ ft		

MOSONY.

17 ³ / ₄ —19 ³ / ₄ ft	14 ³ / ₄ —15 ³ / ₄ ft	14 ¹ / ₂ —15 ¹ / ₄ ft	7 ¹ / ₂ —10ft	6 ³ / ₄ —7ft	— — —
---	---	---	-------------------------------------	------------------------------------	-------

BAJA.

22 ¹ / ₂ —24ft	19—20ft	— — —	9—10ft	8—15ft	11 ¹ / ₂
--------------------------------------	---------	-------	--------	--------	--------------------------------

Felelős szerkesztő: Pákh Albert.

Idei töltés Alsó-Alapi keserű viz korsókban.

Ezen ásványviz, mint létrészeire nézve, legtartalomdúsabb, leghathatósabb és legolesőbb minden eddig nálunk ismert efféle vizek közt; kapható a forrásnál Alsó-Alapon (Fehérvármegye, utolsó posta Czece) 100 darab pakolatlan 13 forint., egy láda 50 darabbal 7 forint 40 krajczár, 25 darabbal 4 forint 12 kr. pengő pénzben.

A szállítási költségek és mérsékelt provisio beszámításával szinte kapható a következő rakhelyeken: Pesten a „Nádorhoz” címzett gyógyszerárban a váci-uton, és J. B. Hoffmann ur fűszerkereskedésében a rózsá-piaczon, Sz. Fehérvárott Kovács Pál, Duna-Földváron Nádhera Pál, Pakson Nussbaum János és Baján Klenautz János urak kereskedéseiben.

Azon gyógyszerész és kereskedő urak, kik illy rakhelyet tartani kívánnak, sziveskedjenek bérmentes levelekben alólírtat az iránt értesíteni.

Alsó-Alapon, márcziusban 1854.

Dr. Eleméry Ferencz,
kút-tulajdonos.

1—(2—3)

Előfizetési felhívás a

DIVATCSARNOK

tudományos, szépirodalmi és művészeti

DIVATKÖZLÖNYRE.

Megjelen minden hónap 5., 10., 15., 20., 25. s 30-dik napján.

Előfizetési árak: folyó évi april 1-sőtől kezdve, helyben $\frac{1}{4}$ évre 4 ft.; $\frac{1}{2}$ évre 7 ft.; $\frac{3}{4}$ évre 11 ft.; vidéken $\frac{1}{4}$ évre 4 ft. 30 kr.; $\frac{1}{2}$ évre 7 ft. 40 kr.; $\frac{3}{4}$ évre 12 ft. 10 kr. pengő pénzben.

A gyűjtőknek minden 6 előfizető után 1 tisztelet-példánnyal szolgálunk.

A munkatársak névsorát jövőre kedvelt regényírónk **Jókai Mór** is gazdagbirtandja még, a kit ez alkalommal, adott szava szerint, szinte mint e lap rendes dolgozó-társát mutathatunk be a t. olvasóknak.

Ezen évnegyed folytán, műmellékletül, közkezdességű írónk, **Degré Alajos** arczképét fogjuk szétküldeni. Divatképeinket ezentúl is **Párisból** hozatjuk.

Minden olvasónak, ki a „Divatesarnok” folyó évi april-decemberi folyamára előfizetett, vagy előfizetend, igen csinos albummal fogunk kedveskedni, melly 7 magyarországi tájképet előtűntető tollrajzból álland, külföldön lakó egyik művész házánkfia műve, s Párisban már sajtó alá adatott.

Ezen album, mellyből egy példány, magának a kiadónak csaknem annyiba kerül, mint e lap $\frac{1}{4}$ évi ára: akkor küldetik szét, ha a t. olvasók, a folyó évből hátralevő $\frac{3}{4}$ évre, akár egyszerre, akár $\frac{1}{4}$ évenként előfizettek.

A lap szétküldése körül sem leend akadály. Az a postaközlekedés mostani gyorsasága mellett, bármilly irányban eszközölhető. És a kiadó-hivatal utasítva van, hogy a t. előfizetők lapjait oda, például azon fűrdőbe, stb. juttassa, — még pedig minden pótdíj követelése nélkül — hova azok küldése rendeltetni fog.

Pesten, márcziusban, 1854.

A „Divatesarnok” szerkesztősége

(Szervita-tér, 3. sz., 2. emelet),

FRIEBEISZ ISTVÁN irodájában.

2—(1—3)

Épen most jelent meg **Heckenast Guszlávnál** Pesten:

FLÓRI' KÖNYVE.

80 benyomott képpel.

Irta

Bezerédj Amália.

UJ NÉPKIADÁS.

112 lap. 8-rét. Keményen kötve ára 20 pkr.

Épen most jelent meg **Heckenast Guszlávnál** Pesten, és

Edelmann Károly,

pesti könyvársznál (váci-utczában 7. sz.),

ugy mint minden hiteltel könyvársznál kapható:

Egészen új szerkezetű

ABC,

vagyis:

VEZÉRKÖNYV

az

olvasni tanítás és tanulásban

irta

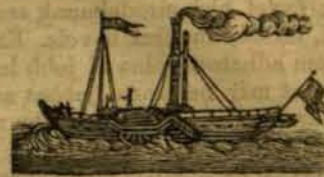
Erdélyi Indali Péter,

szónyi növeldei tanár.

Képes kiadás.

1854. 120 lap 8-rét. Kemény boríték.

Ára 30 p.kr.

Az utas-szállító gőzösök menetei.

A) A DUNÁN:

Bécsből Pestre: minden páros napon reggeli 6 órakor.

Pestről Bécsbe: minden páros napon déli 12 órakor.

„ **Zimonyba:** Eszéket és Titelt megérintve, valamint le- ugy föl-felé, hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton, és pedig szerdán reggeli 7 órakor, a többi napokon pedig reggeli 6 órakor.

Pestről Orsovára: (Zimonynál átrakodva) szerdán reggeli 7 órakor és szombaton reggeli 6 órakor.

Zimonyból Pestre: vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 4 órakor.

„ **Orsovára:** vasárnap és csütörtökön este.

Orsováról Pestre: (Zimonynál átrakodva) kedden és szombaton reggel.

B) A TISZÁN:

Szegedről Zimonyba: vasárnap és szerdán reggel.

„ **Szolnokba:** kedden és szombaton, a zimonyi gőzös megérkezte után.

Szolnokról Szegedre: vasárnap és csütörtökön, a pesti reggeli vasutvonat megérkezte után.

„ **Tokajba és Sárospatakra:** hétfőn és pénteken, a pesti reggeli vasutvonat megérkezte után.

„ **Náményba:** minden pénteken, a pesti reggeli vasutvonat megérkezte után.

Tokajból Náményra: vasárnap a szolnoki gőzös megérkezte után.

„ **Szolnokra:** szerdán és szombaton reggeli 3 órakor.

Náményról Tokajba: csütörtökön délutáni 1 órakor.

Sárospatakról Tokajba: kedden és pénteken délutáni 1 órakor.

Zimonyból Szegedre: hétfőn és pénteken reggel.

A gőzösök megérkezése Pesten:

Bécsből: minden páros napon este.

Zimonyból: hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton délután.

Orsováról: hétfőn és csütörtökön délután.

Pest, márczius-hóban 1854.

A Dunagőzhajózási társulat
magyarországi középonti ügyvivősége.

VASBÓL

kályhák, fával és kőszénnel fűthetők, **üstök** szappan-, hamuszir-főzőknek és kalaposoknak, malom- és hajó-lánczok, **horgonyok**, **hengerek** olajmal-mokhoz, **sirkeresztek** irva, festve és kövel; — **lég-fűtőkályhák**, Meisner-félek, **takarék-fűtőhelyek** pléh és öntött vasból, **főzőedény** fehér zománu, **szántóeke**, azonkívül **tűzhely-tábláklyukkal** és lyuk nélkül, **tüzi-rostélyok**, **fűtő**, **hamutisztító**, **kéményajtók**, **kalács- és pecsenyesütő** és **fűtő-esővek**, **kávéperkelők**, **pléhkályhák**, nagy káposztagyulak, **reggeli főző** és **téglázót** tüzesítő kályhások és sok más mindenféle, nagyobb választékban mindig készen kaphatók **Pesten** a város-háztéren

Kraill Pál

vaskereskedésében a „vas emberhez.”

Luczerna és stájer lóhermag, utolsó termésű, legjutányosb áron kapható

Kunewalder testvéreknél, (2—3) országuton, a pesti terménytárban.

A miszlai selyem-gombolyító gyár.

(Utolsó posta: Nagy-Dorogh, Tolnávármegyében.)

Legbiztosabban vélvén a selyemtenyésztést előmozdítani, ha az illetőket jutányos árral serkenti, — ezennel köztudomásra juttatja: hogy a selyem-gubóknak — galétáknak — fontjáért 48 kr. pengő pénzben, avvagy két váltó forintot fog fizetni; — kész leend a tenyésztőknek minden kötelezettség nélkül, selyem-bogár tojást ingyen kiszolgáltatni, s azokat pénzbeli előlegezésekkel is segíteni. — A selyem-gubók (egyedül a haszonvehetleneket kivéve — tehát a duplák is) mind egy áron elfogadtatnak. — Ráth és Bezerédj urak 1853-dik évben egy font gubót 30 kr. jával, a szedresieknek 20 pengő kr. jával fizették.

2,000 darab rózsá,

240 a legujabb és legválogatottabb **Rhemondant**, **Burbon** és **Thea** fajokban, alulírtánál 1 lábótól 5 lábót, száza 100 fajokban 50 pftért kapható.

Nagy akácza-utca 37. sz. a Pesten.

Ezenkívül még 50 fajta a legujabb francia és belgái **Rhemondant** és **Burbon Rózsá**, 1 pftől 10 pftig darabja is kapható

Kerekes Ignác, kertésznél. (2—3)